

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru strălătitate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p style="text-align: center;">APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
---	---	--

Sănătatea publică pe mâni de năimiți.

Mai zilele trecute am citit în ziarele mari că dl Ministru al Sănătății Publice, doctorul I. Costinescu, a cerut urcarea bugetului aceluiași ministru cu circa jumătate de miliard. Nu de mult s'a comentat favorabil de către presă o altă măsură salutară a aceluiași ministru: obligativitatea pentru medici de a face un anumit timp de stagiu la sate înainte de a se stabili la orașe pentru exercitarea profesiei lor.

Cei cari cunoaștem mortalitatea în satele noastre, și cu deosebire procentul ei urcat aici la noi în Bănat, trebuie să ne declarăm într-o măsură oarecare mulțumitori pentru bunele intenții ale Ministrului Sănătății.

Dar ian să vedem — pe îndelete — care ar fi profitul real, și mai ales pentru sate, din sporul de jumătate miliard. În linia primă un spor de sarcini pentru cetățeni, căci plusul arătat trebuie neapărat acoperit. Deci un rezultat neplăcut în al doilea rând — poate — o înmulțire a medicilor de circumscripție? Nici decum. Profită sutele de sinecuriști, diurniști etc. de prin ministru, cari — unii — nici măcar pentru semnarea statelor nu trec pe la oficiul lor. Dar chiar dacă, admitând că s'ar înmulți numărul medicilor de circumscripție, cazurile când și unde aceștia își împlinesc datoria așa cum trebuie, sunt rarissime.

Satele noastre nu au nici un folos de pe urma acestora, în felul cum își fac ei astăzi datoria.

Să vedem câteva cazuri. Este poate în memoria cetitorilor noștri cazul de-acum un an, când în Luncavița au murit de pojar 40 de copii. Pojarul nu este o boală mortală — aceasta se știe. Iar comuna Luncavița este la o distanță de 8 km. de Teregova unde este medic de

circumscripție. Dincolo de Teregova — n'ai decât să treci Dealul Domășnii din aceea minunată „Cumpănă a Apelor” — și ajungi în Domașnea, alt medic de circumscripție. Aci am văzut deunăzi înmormântarea unui om, mort în floarea vieții, de — desinterie!?

Dar, oare medicii aceștia, de circumscripție, n'au pic de conștiință? N'au conștiința datoriei; conștiința că ei trăesc de două ori din truda poporului, odată plătindu-i statul și în al doilea rând speculând — uneori neomenos — pe aceia, cari uneori siliți ajung pe mâni lor? N'au muștrarea conștiinței când aud că bilanțul lor de o primăvară într'un sat de o mie de locuitori dă... 40 copii decedați în pojar? Căci farmacie, unelte — se zice că nu prea au, sau nu au deloc...

Un preot din Valea Pogănicului îmi spunea că medicul lor de circumscripție nu pleacă de-acas când e chemat la bolnavi până ce nu i se pune mîia de Lei în palmă. Și, în satele din Valea Pogănicului, bătute cu furie oarbă tuberculoza. În altă comună, îmi povestea preotul, a venit să vaccineze pe copii agentul sanitar — și nu medicul. Văzându-l murdar, cu instrumentele necauterizate, preotul nu l-a admis să vaccineze copiii. Dar oare pe medicii de circumscripție nu îi cercetează nici odată vre-un superior; n'au ei controle, nu dau ei nimănuî seamă de gestiunea lor? Se pare că nu, căci altfel n'ar lucra ca în Țara nimănuî.

Flidecă e vorba de medici, cari altădată erau cei mai idealști oameni, cei mai mari binefăcători ai omenirii, -- astăzi nici la orașe — cu deosebire când sunt plătiți de stat, nu înseamnă uneori mai mult ca cei de pe sate. Cunosce de pildă o firmă comercială care varsă anual peste 30.000 în visteria Casei Cercuale. Se bolnăvește deunăzi un funcționar al firmei. Chemat la bolnav, medicul — la distanță de trei pași — recomandă bolnavului cu temperatură de 39 grade

mâncare de vin; nu întreabă însă ce are, ce temperatură... de teamă probabil să nu se molipsească. Inchide ușa și pleacă. Chemat un altul, stabilește o boală pentru care rețeta celuialalt ar fi fost fatală.

Problema sănătății publice e deci, mult mai complexă și complicată chiar decât prin una sau două binevoitoare dispoziții ministeriale să fie rezolvită. Îndeosebi pe sate, unde controlul nu există, și îndeosebi la noi în Bănat unde populația e ajutată să dispară, în loc de a fi sprijinită sporirea ei.

Un inimos preot din părțile Carașului propune înființarea, pe lângă societățile Sf. Gheorghe și celelalte, câte o farmacie parohială de care preotul să se folosească în cazurile reclamate pentru ameliorarea suferințelor credincioșilor săi. Foarte bine, cinstite părinte, dar faceți, faceți cu toții ceva pentru țara asta, pentru Bănatul nostru; doar păstorul își pune sufletul pentru turma sa, nu năimitul!

Trist ipostas.

Este multă vreme de când vântul Apusului împinge nori negrii pe cerul Bisericii ortodoxe. Multe și grele sunt eforturile neamului nostru pentru păstrarea și întărirea unei drepte credințe, care i-a fost liman și mângâiere în goana veacurilor.

Infăptuirea României Mari prin jertfe de sânge ar fi trebuit să fie urmată în chip firesc de o întărire a Bisericii strămoșești, pe care ne e drag să o numim *dominantă*.

Această întărire nu numai că nu s'a produs, dar ne temem de contrarul.

Sunt multe cauze și totatătea efecte.

În multe părți ale Ardealului, ca în secuime de pildă, Biserica geme umilită și aproape învinsă. În ținutul atât de românesc al Maramureșului, unde curentul de reîntoarcere la sânul Bisericii mame este neînchipuit de mare printre uniți, bieții creștini ortodoxi se 'nchină prin capele improvizate sau în cel mai fericit caz prin *evocatoare* bisericuțe de lemn.

În Sighet, oraș cu aproape 35.000 pe locuitori, cu monumentale Biserici romano-catolice, protestante, unite, cu 52 de sinagogi și case de rugăciuni evreești, ani de zile creștinii ortodocși destul de numeroși s'au mulțumit să se 'nchine într'o capelă sărăcăcioasă instalată în localul școlii normale, până când au putut să-și ridice o biserică mai demnă. Tot așa în Bucovina unde se semnaleză altă pacoste: *ruteni-*

zarea elementului românesc sub haină uniată. Că sunt zeloși uniții asta o știm, dar să aibă atitudinea ca cea avută vinerea trecută în ședința Senatului Țării de P. S. *Episcopul Al. Russu*, e deadreptul revoltător. Și cred că se vor fi alarmat înșiși supușii sufletești ai P. S. Sale.

Chestiunea Rutenilor din Bucovina nu mai este o chestiune confesională. A încetat de mult de a mai fi privită sub haina aceasta. *Este o problemă românească*. Și e nespuse de trist că P. S. Sa a avut curajul — ce trist curaj! — să ia într'o problemă românească, o atitudine ce numai românească nu se poate chema.

Vlădicii bisericilor românești — unite sau ortodoxe, — au avut totdeauna când a fost vorba de încălcarea drepturilor Neamului, de uciderea sufletului românesc, îmbrățișarea pe care n'o vedeau cu ochi buni străinii.

Nu trebuie să mai amintesc eu aici. Sunt cunoscute, unele în trecut, altele încă proaspele-faptele acestea.

Atitudinea față de antiromânească a Rutenilor din Bucovina e arhicunoscută. Vecinicile lor agitații iredentiste, revoltătoarea lor ținută față de tot ce este românesc, opinia publică românească o cunoaște și neapărat că va fi cunoscut-o și P. Sfințitul dela Baia Mare.

Într'o astfel de chestiune de o înaltă însemnătate națională, chestiune pe care a scos-o în adevărata și reala ei lumină dl *Prof. Iorga*, cine și-ar fi putut închipui că printre membrii Senatului poate fi cineva Român și purtător de sutană preoțească, care să ia desgustătorul rol de apologet al dușmanilor țării?!

Totdeauna în chestiuni de natura celei ridicate nu e nevoie de acele reflecții, de tergiversări ori de gândire. Aci linia de conduită o dictează în mod spontan graiul sângelui, graiul suferințelor milenare, graiul veacurilor cari azi cer dreptate. Din nenorocire în P. S. Sa *Episcopul Russu* n'a vorbit vocea sângelui, vocea demnității naționale.

Adâncul rătăcirii în care a căzut l-a făcut să nu mai vadă realitatea devenind astfel apărătorul *năpârcilor* rutene, just și lapidar, cum i-a caracterizat dl *Prof. Iorga*.

Prin astfel de atitudini *Episcopul Russu* singur s'a scos din rândurile Românilor cu suflet și se face coada de topor al celor ce ne pândesc decapitularea *Trist ipostas!*

Iată semințele ce ni le-a adus vântul Apusului catolic. Iată putem zice roadele concordatului cu Vaticanul.

Sbuciumul modern și Creștinismul.

Trăim în veacul al 20-lea, când în urma progreselor tehnice uimitoare din secolele ultime, omul are în posesia sa tot mai multe noutăți ce plac spiritului, tot mai multe mijloace de ușurare a muncii și producătoare de distracție.

Căci în ultima analiză și instrumentele de vânătoare omenească sunt tot spre desfătarea inimilor pietrificate, cărora vânătoarea animalelor nu le ajunge.

S'ar cere ca omul să fie mai fericit, mai mulțumit cu sine. Inșă rezultatul e contrarul: Omul se frământă și se sbate disperat cu întreaga ființă sa în valurile imense și amenințătoare ale neliniștii. Nimic nu-i dă liniștea, nimic nu-i aduce pacea; simte că-i lipsește ceva, dar în goana după materie, după lux și petreceri, nu poate să înțeleagă în ce constă această lipsă.

E puterea spirituală a credinței, e forța tainică a creștinismului.

Omul e alcătuit din suflet și corp, din spirit și materie. Unirea dintre acestea e indistructibilă.

Ingrijirea uneia și neglijarea celeilalte părți nu aduce omului mângăiere, nici mântuire. Aici e cauza sbuciumului omului modern. Toate invențiile se referă la materie, la corp. Ii arată cum să se distreze mai bine, cum să se îmbrace mai extravagant, cum să-și satisfacă mai intens poftetele, cum să-și adune în cel mai scurt timp, averi cât mai mari și cum să distrugă mai rapid și ușor pe semen, pentru a-i intra în avut.

Credința, puterea de viață, aducătoare de fericire pământească și crească, dată de însăși viața lumii, Hristos, a slăbit îngrijorător, e pe calea părăsirii.

Poruncile cari sintetizează întreg creștinismul: „Să iubești pre Domnul Dumnezeu tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din toată vârtutea ta, și din tot cugetul tău și pe aproapele tău ca însuși pre tine“ Luca (10²⁷), aproape s'au uitat.

Omorurile dese și din ce în ce mai crude ne-o dovedesc. E încă proaspăt și înfiorător în mintea noastră cazul lui V. Constantinescu, ce-și ciopârțește proprii lui părinți.

De altruism nu mai poate fi vorba. Egoismul, e la modă. Realitatea ne-o confirmă: Conducătorii spirituali în devenire ai omenimei de mâine, au în gândul călăuzitor al pregătirii lor materialismul, preocupările practice, o leafă cât mai mare, o viață cât mai ușoară, într'un mediu cât mai convenabil și comod, dar pe atât mai ateu: orașul. Unde e atunci iubirea și jertfa pentru aproapele, pentru popor, pentru nație?

Zic jertfa, căci ea nu se aduce numai prin apărarea hotarelor cu vărsarea sângelui, ci și prin coborârea în popor, spre a-l ridica culturalicește și pregăti spiritualicește.

Dintre tinerii ieșiți depe băncile școalelor secundare, rari și puțini aleși sunt aceia, cari se îndreaptă în pregătiri spre sate, pentru a păstra și întări bunul strămoșesc suprem: credința.

La sat e chin a trăi.... salarul e mic, cinematograful, curentul electric.... etc. lipsesc. Acolo te ramolești, nu mai ești modern.... e răspunsul lor. Năvala spre orașe se face cu duiumul.

Aceștia nu vreau să înțeleagă, că fericirea nu se găsește la cei ce au ajuns la o situație glorioasă, ci la oamenii cari duc un traiu modest, departe de intrigi, de viața de oraș mare cu toate ispătele, situațiile false și mârșăveniile ei.

Și atunci ne întrebăm: Vina, a cui e?

A educatorilor și făcătorilor de programe analitice, cari în timpul din urmă mai că au scos religia din programe, sau au pus-o la dexterități. La fel a fost în Spania. Priviți efectul! A trecut jumătate de an și armele ucigătoare n'au încetat a deschide vinele și arterele, lăsând să curgă sângele dintre frați, al cărui miros cald ajunge până la noi.

Dar în cea mai mare parte vina cade asupra mamelor, zise moderne, cari în goana după petreceri și senzații mărite, nu au timp a se ocupa cu creșterea odraslelor, a învăța de mic pe copil a-și împreuna degetele dela mâna micuță și nevinovată, spre a-și face sfânta cruce, a rosti seara și dimineața cutramurătoarele preces jaculatoriae (scurte rugăciuni), a se închina în fața icoanelor și nici a frecventa, din dragoste, sfânta biserică.

Dar să privim la conducătorii deveniți, și uitarea poruncilor se observă tot atât de izbitor. Comunismul și-a înfipt în mulți doctrina cu distrugerea credinței, neglijarea preoților, dărâmarea bisericilor și a instituțiilor filantropice. Cazul cu „Spitalul Brâncovenesc“ o confirmă.

Și atunci, cei cari dorim să mai existăm ca națiune și creștini, cu toate descoperirile și progresul modern, să ridicăm pleoapele slăbănogite ale unor ochi cenu se mai uită spre zările nemărginite de sus, să vedem norii negrii, groși și grei ai păgânătății, cum se arată rânjitori la orizont amenințând să acopere cerul senin și luminos al creștinătății și națiunii noastre; să privim cu ochii memoriei și cu inimile imitătoare la străbunii cu credința vie, care li-a dat liniștea sufletească — lipsită la noi — mulțumirea, fericirea pământească și crească.

Căci după spusele Mântuitorului „...porțile iadului nu o vor birui pre dânsa“ (Mat. 16¹⁸),

nu ne îndoiim că ortodoxismul va dura până la finele veacurilor.

Viața, cu momentele ei de durere și mai ales moartea sunt marii predicatori ai religiei și credinței, și atâta vreme cât vor predica ei, nu va pieri nici religia de pe pământ.

Ilie V. Câmpianu.

Săptămâna.

„...statul nostru, în a cărui constituție scrie că biserica ortodoxă e biserica dominantă, practică acest principiu ca o simplă formalitate oficială, festivă și decorativă“.

Nichifor Crainic.

Un eveniment care iese din comun s'a petrecut acum, la noi în țară.

În Spania, luptând pentru cauza naționalistă, au luat parte șapte tineri români, dintr'o organizație politică dela noi.

Doi dintre cei șapte au căzut pe câmpul de luptă, au fost aduși acas și înmormântați la București, fiind de față o impresionantă mulțime din toate unghiurile Țării.

Ceace ne interesează din această tragedie eroică, este împrejurarea că unul din cei căzuți în luptă, anume *Ioan Moța*, a murit, pe buze având pe *Hristos și sf. Cruce*, și că este *fecior de protopop* din Ardeal.

Sub aceste două raporturi ne interesează, în mod cu totul deosebit, jertfa românească ce s'a consumat pe frontul luptelor din Spania.

Asemenea jertfe pentru Hristos și Națiune, în clipele de grea cumpănă pentru viața statului nostru sunt extrem de grăitoare și pilduitoare.

Atât dl prof. Radulescu-Motru (membru al partidului Național-Țărănesc) în cartea sa „*Românismul*“ cât și dl Nichifor Crainic în „*Puncte cardinale în haos*“ desemnează calea pe care trebuie să meargă tineretul și atitudinea statului, pentru cimentarea evoluției sociale firești a României. Notăm, că critica literară a pus aceste cărți, între cele mai de seamă lucrări ale literaturii românești de după războiu.

Amândoi convin, că România nu poate fi un stat eminentemente laic, ci unul naționalist-ortodox. Deci doctrina fundamentală, a vieții noastre de stat nu poate fi decât formula: *Hristos, Națiune, Rege*.

Cei doi doctrinari ai vieții noastre sociale, prin lucrările lor au consfințit *a priori* jertfa celor doi legionari, căzuți pe câmpul de luptă din Spania, pe buze cu cuvintele *Hristos, Lege și Cruce*.

Cu alte cuvinte, jertfa celor doi legionari corespunde drumului nou pe care va trebui să meargă Neamul nostru, pentru un viitor mai bun, mai fericit.

Pe noi nu ne interesează momentan, cărei formațiuni politice aparțineau tinerii eroi. Importantă este jertfa lor, și mai important este crezul lor.

Pentru că, un grup de tineri, — vre-o 150 la număr, — din județul Caraș au plecat cu vagon închiriat din Oravița spre București joi după masă și au ajuns — cu concursul grijului al oficialității — la destinație abea sâmbătă la ameză, după ce înmormântarea s'a făcut. Adecă acest grup de *creștini Români* cari cu atâtea privațiuni țineau să dea ultima închinare celor ce au murit pe buze cu „Hristos și Crucea“, au trebuit să călătorească 48 ore, în loc de 15 ore până la București. Este inutil să se mai descrie alte și alte privațiuni fizice și morale, la câte au fost supuși.

Judecând aceste întâmplări, trebuie necondiționat și fără rezerve să primești de bună concluzia dlui Nichifor Crainic despre Statul român actual, când scrie*). În realitate e un stat laic, indiferent din punct de vedere religios, gata oricând să socotească religia ca o simplă afacere particulară... și să se simtă incomodat ori de câte ori religia se conturează ca o forță colectivă socială.

Statul acesta laic nu vede în cultul organizat nici măcar o formă de disciplină socială și de solidaritate morală, ci mai mult o sarcină bugetară pe care e gata s'o arunce, în fiecăr moment. Sub acest raport, el e mult mai aproape de bolșevism, decât de fascism. *Nu impune concepția religioasă, nu impune concepția ateistă, dar ar fi încântat în ziua când cetățenii săi, s'ar declara necredincioși, părăsind cultele respective“.*

Pe deoparte jertfa fără urme a fiului de protopop ardelean, la a cărei închinare au alergat din cele mai îndepărtate unghiuri ale țării, suflete iubitoare de Neam și Lege, pe de altă parte o oficialitate, care nu-i încântată de spontaneitatea unei pioase mișcări populare.

Aceste fenomene — ori cât ar fi de înăbușite de oficialitate — pentru noi sunt dovada cea mai supremă că, psihologia mulțimii prezintă transformări radicale. După perioada atât de lungă de marasm al conștiinței, apar primele începuturi de redeșteptare.

Jertfa unui fiu de preot a electrizat mulțimea românească, mai ales că a fost ardelean

*) „Puncte cardinale în haos“ pg. 7.

și mai presus de toate că a murit pe buze cu numele Mântuitorului Hristos.

Intâmplarea aceasta, cu variatele ei aspecte ia proporțiile unor jertfe pline de semnificație.

În aceste clipe de cutremur național, clerul bisericii ortodoxe, cu prisosință și-a făcut datoria.

Pr. Traian Constantin

Pericolul zilei de mâine.

Alianța Baptistă.

Prin firea ei biserica noastră creștină este și trebuie să fie afirmarea sincerității față de Dumnezeu, de tradiție și neamul nostru românesc. Exemple desigur că nu mai trebuie să mai dăm, deoarece sunt atât de multe și cei mai mulți dintre noi le cunosc, pentru a afirma acest fapt de o importanță considerabilă.

Biserica a fost și va fi deapaururi singurul locaș plăcut lui Dumnezeu, unde — prin firea ei atât de blândă și ocrotitoare — a știut să țină facla aprinsă a tot ce poate fi mai sublim și sfânt. Este lucru hotărât că prin biserică ne-am ținut existența ca popor pe fața pământului și tot prin ea vom învinge toate nevoile și urgiile ce caută a se năpusti asupra țării noastre, sub toate formele posibile. Cred și socot că nu mai e nevoie să mai amintim lucrurile ce se petrec astăzi în fosta Rusie pravoslavnică și atrocitățile ce au loc în fosta Spanie medievală. Pe toți știu că ne sgudue când ne gândim la tot ce se petrece astăzi în unele țări unde se dă luptă fățișă între cruce și întuneric. La rândul nostru desigur suntem datori să ne pipăim corpul nostru și sufletul nostru să vedem dacă nu este amenințat de agenții externi și chiar de cei launtrici cari au știut să-și găsească teren de mai nainte. Spre marea surprindere și durere constatăm cu toții că ființa noastră națională abia își mai poate târî zilele de azi pe mâine. Desigur că cu toții trebuie să știm care e boala sau dușmanul și de unde vine!... Dușmanul?!... Simplele trei cuvinte ne pot spune în mod precis: Comunism-Iudaism-Baptism. Aceste trei noțiuni dacă le-am analiza din punct de vedere al fondului vom constata că au o strânsă legătură de idei. Dovada ce pot face prin câteva cuvinte rostite de către secretarul alianței Baptiste Mondiale Dr. Rushbrook cu ocazia venirii prin România. Redau cuvânt cu cuvânt ceiace am găsit scris în revista „Farul creștin” din 1 Februarie c.

Alianța Baptistă Mondială este o organizație frățească a baptiștilor din toată lumea. Scopul ei este să arate că marea tovarășie baptistă care este cea mai mare religie liberă (fără legături cu statul) din lume, este una în credință și mărturisirea Evangheliei Domnului nostru Iisus Hristos.

Cu toții putem să vedem destul de limpede și să judecăm fără părtinire frazele de mai sus. Vedem cât de bine se încheagă cele trei noțiuni amintite mai sus. O religie care nu are nici o legătură cu statul; o religie care devine și este mondială, desigur că este o religie care urmărește distrugerea unui stat. Deci Alianța Baptistă nu urmărește decât distrugerea hotarelor noastre de astăzi. Răsturnarea ordinii de Stat, distrugerea bisericii noastre strămoșești și întronarea comunismului.

La noi în țară niciodată nu se va întâmpla acest lucru. Atât timp cât există în noi o inimă curată românească, lipsită de orice interes material și atât timp cât sfânta noastră biserică își va face datoria față de Dumnezeu și noi înșine nici o dată această boală sufletească nu va ajunge la rezultatul final. La un lucru însă trebuie să fim atenți. Să nu ne deșleptăm în ceasul din urmă căci va fi jale și amar de țara noastră.

Ca concluzie eu nu cer decât un aspru și riguros control care să se facă de către autoritățile noastre asupra acestor oameni cari nu seamănă decât otravă sufletească. Să li se aplice cenzura sau în cazul cel mai fericit suspendarea acestei reviste care este citită și împărțită în gratuit de către agenții special pregătiți.

Ticvaniul-mic, 14 II 1937.

Ioan H. Ginghina
inv.

Instrucțiuni cu privire la purtarea socoților și administrarea averilor bisericesti.

de PETRU TOMA
esactor-eparhial.

Chitanțele pentru spese iarăși e bine să fie chitanțiere cu cotor, numerotate, provăzute sus cu poziția ziarului de casă și cu cea din despărțământul 8, iscălită de cel ce primește bani, de ordonanțator și de cel ce achită suma, sub clauzula: „această sumă s'a achitat în întregime”. Și aceste chitanțe trebuie să fie provăzute cu suma anterioară plătită, la care se va adăuga și suma prezentă ce se achită. Astfel la încheierea anului economic putem controla ușor dacă s'au introdus toate chitanțele, după suma finală, care trebuie să ne consune cu cea din ziarul de casă. Și tot odată dacă epitropia va purta astfel de chitanțiere, se vor pune capăt atâtor

reclamațiunii din partea credincioșilor: fie ca a achitat sau fie că n'a primit în întregime pretensiunea sa. Căci este lucru știut că la nici o comună bisericească nu există oare oficioase pentru încasări și plăți, ci aceste operații se fac în oriși ce zi și în oriși ce loc, chiar pe stradă și de aici urmează apoi negațiunea fie din partea unuia fie din partea celuilalt. Membrii comunității având cunoștință despre felul acesta de manipulare, vor pretinde ori decâte ori achită la biserică o sumă oarecare și în cazul invers epitropia dela cel ce primește bani, o chitanță în schimb din chitanțier, numerotată și provăzută cu iscăliturile recerute, astfel că nu vor mai putea la finea anului nici unul nici altul reclama, că a dat mai mult, sau a primit mai puțin.

Toate chitanțele justificative vor trebui timbrate conform legiilor în vigoare. Iar în cazul că fie epitropia fie preotul sau o altă persoană încredințată face la orașe diferite cumpărături neprevăzute, atunci va pretinde pentru suma solvită o chitanță, o factură timbrată în regulă ce se va alătura la chitanțier la numărul curent următor.

Tipăriturile pentru ziarul de cassă vor fi prevăzute cu 5 rubrici și anume 1. *pentru numărul curent*; 2. *ziua și luna*; 3. *numirea intralelor și a eșitelor*. Această rubrică la tipăriturile vechi, consta din 3 poziții și anume a) numele celui ce plătește sau primește bani, b) numărul casei c) pentru ce plătește sau primește bani, dar noi simplificând acest lucru, pentru a evita eventuale treceri cu vederea a rubricilor, lăsăm ca întreg cuprinsul acestor 3 poziții să se treacă într'o singură rubrică. 4. *S'a primit în casă* și 5. *s'a scos din casă*. Formularele vechi mai aveau o rubrică în plus pentru observări, pe cari larăși o credem inutilă și ne putem dispensa de ea.

La finea anului se va sumiza întreg ziarul de casă, cu sumele transpuse pe fie care pagină, și nu adunate la finea anului depe fie care pagină și anume depe pagina I-a atât, II-a atât... etc. ci suma se transpune depe o pagină pe alta și la fine se face bilanțul întregilor operații de cassă și se va arăta suma banilor gata. Ziarul de cassă astfel încheiat va fi iscălit de cei trei epitropi. E recomandabil ca ziarul de cassă să se potrivească ca să fie întotdeauna numai pe un an și nu pe mai mulți ani consecutivi, îndeosebi cel purtat de preot. Organelor de control se va înainta întotdeauna ziarul de cassă purtat de conducătorul oficiului parohial în original, ne mai fiind nevoie de o altă copie, însă la fine va trebui autentificat de către conducătorul oficiului parohial, că ziarul consună întru toate cu ziarul de cassă purtat de către epitropie.

Socoata generală.

Socoata bisericească este în general o dare de seamă despre felul cum s'a manipulat și cum s'a chivernisit averea bisericească și cea fundațională de către organele anume instituite pentru acest scop, din decursul unui an economic. Din acest motiv, ca o socioată să fie bună, trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

1. Socoata trebuie să evidențieze în modul cel mai clar și ușor de înțeles, că cei ce au manipulat averea bisericească s'au conformat normelor de diriguire trasate de comunitatea întreagă a credincioșilor, stăpâni asupra averii bisericești, care a fost la rândul său întărită prin aprobarea forului mai înalt de control, de Consiliul eparhial, deaceea ea trebuie să arate exact cât s'a preliminarat pentru fie care scop și cât s'a cheltuit.

2. Socoata trebuie să fie o icoană fidelă a întregii averii a bisericii. De aceea ea trebuie să conțină toate

pretensiunile bisericii precum și toate pasivele, căci numai așa putem cunoaște averea curată dară scădem din suma tuturor activelor, suma tuturor pasivelor. 3. Socoata mai trebuie să arate și aceea dacă averea bisericii a crescut față de anul trecut sau a mai scăzut. Deci ea trebuie să ne evidențieze care a fost starea activelor la finea anului expirat și cari sunt activele cele noi. 4. Deoarece socioata este o dare de seamă despre felul cum s'a manipulat în decursul anului averea bisericească, ea mai trebuie să întrunească și condiția următoare: trebuie să se poată controla cu ușurință și eventualele greșeli să se poată descoperi fără multe cercetări și probe, pentru a afla de unde obvine greșala. 5. Socoata trebuie să cuprindă exact și clar întreaga remanență a tuturor activelor din anul trecut, în așa fel ca să se poată ușor controla.

La finea anului administratorii averii bisericești au să depună socioata, dându-și seama tot odată dacă speșele ce le-au efectuat în decursul anului sunt cuprinse în marginile preliminarului, adevă conform dorinței comunității bisericești, care e stăpâna fondului bisericesc și care și-a exprimat dorința cu ocazia compunerii preliminarului. De aceea și socioata trebuie astfel compusă, că dănsii să poată controla cu ușurință aceasta.

Pentruca administratorii fondului bisericesc să-și poată face darea lor de seamă la finea anului, ei trebuie ca dela începutul lunii Ianuarie și până la finea lunii Decembrie, să poarte protocolul principal, în care se vor însemna toate venitele și speșele din decursul anului, arătând totodată comparativ și ce a fost preliminarat pentru acest scop. În acest protocol principal, constatător din mai multe despărțământe, se trec îndată la începutul anului, toate pretensiunile și toate pasivele fondului bisericesc rămase la finea anului trecut, fie care în despărțământul anume destinat, continuându-se apoi rând pe rând cu introducerea tuturor operațiilor de casă ce vor urma până la finea anului. Toate pretensiunile bisericii ce se satisfac în decursul anului, împăcându-se, se scot din aceste evidențe și ca totuși să avem urma banilor intrați în cassa bisericii, ne vine într'ajutor ziarul de cassă unde vor trebui să se introducă toate venitele și speșele.

Deci oridecâte ori un datorăș își solvește datorile sale, ele se vor introduce atât în protocolul principal, cât și în ziarul de cassă. Prin urmare între protocolul principal și ziarul de cassă există o strânsă legătură armonică, căci omițând noi ceva din protocol sau invers, imediat se va strica armonia dintre ele și nu ne vor consuna. fiind toate la un loc, strâns legate.

După ce în decursul anului s'a purtat regulat acest protocol principal și s'a încheiat la finea anului, noi deja am putea să cunoaștem starea reală a averii bisericii, dar pentru a cunoaște mai repede starea averii active și a pasivelor, fiind ele resfirate pe mai multe foi, pe mai multe despărțământe, se va face un extras sau mai bine zis se centralizează, se sumizează toate pe un singur protocol, care se numește socioată generală, care va avea la partea stângă activele și la partea dreaptă pasivele.

(Urmează).

CUMPARĂM

**ceară curată cu prețuri convenabile:
Fabrica eparhială de lumânări din Caransebeș.**

Ș T I R I

Hirotonire. Prea Sfințitul Părinte Episcop diecezan a binevoit a hirotoni zilele acestea pe candidatul de preoție *Dimitrie Nicoară*, instituit preot administrator în *Fărășești*.

Măria Sa Voevodul Mihai în trecere prin orașul nostru. Eri la orele 1,50 elevii tuturor școlilor au eșit la gară întâmpinând pe *Măria Sa Marele Voevod Mihai* care a trecut cu Simponul la București. Moștenitorul Tronului vine în *Țară din Florența* unde din întâmplare s'a îmbolnăvit de apendicită și a fost operat. *Măria Sa* este restabilit pe deplin.

Activitatea cercurilor societății „Sf. Gheorghe“ în anul trecut s'a arătat în unele parohii destul de mulțumitoare, iar în altele de a dreptul îmbucurătoare. Într'un număr viitor vom arăta pe nume parohiile în cari cercul acesta a desfășurat o activitate mai mare, vrednică de a fi notată cu laudă.

Cununia a 37 perechi de concubini în Tufări. Datorită zelului tânărului nostru preot *Alexandru Nicolici* din *Tufări*, cât și armonicei colaborări dintre acesta și învățatori, într'un interval de 50 de zile s'au cununat 37 perechi de concubini. La toate aceste cazuri de cununii, săvârșite gratuit de preot, nași au fost învățătorii *Aurel Moaca* și *Mărioara Nicolici*, soția preotului.

Mulțumită publică. Comitetul femeilor ort. rom. din comuna *Cornea* a donat sfintei biserici din loc în decursul anului 1936 următoarele lucruri: Un îmbrăcământ negru pentru *Mormântul Domnului* în valoare de Lei 1200. Un îmbrăcământ negru pentru tetrapod Lei 250. Un îmbrăcământ verde pentru sfântul prestol Lei 500. Două steaguri negre și două albastre tesute de femei, în valoare de Lei 8000. Total Lei 9950. Bunul Dumnezeu să răsplătească însușit și înmîit râvna celor ce se ostenesc pentru podoaba Casei Domnului! Epitrophia parohială.

† **Preotul Nicolae Jula din Dalci** a trecut la vecinicie joi în 18 Februarie. Tânărul preot lasă în urma sa o soție și patru prunci minori, triști și nemângăiați de pierderea prea timpurie a tatălui lor, om în puterea vârstei.

Dumnezeu să așeze pe slujitorul Său între cei drepți, iar jalnica familie să o mângăie în durerea ei!

CONCURS.

Pe baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 4178 B. ex. 1936 ddto 7 Iulie 1936 se publică concurs cu termen de 30 zile socotite dela prima publicare în „Foaia Diecezană“ pentru ocuparea postului de paroh, în parohia de cl. II în comuna *Duboz* protopresbiteratul *Buziașului* devenită vacantă prin moartea parohului *Isaia Suru*.

Retribuțiunile împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Sesiunea parohială constatătoare din 64 jug. 12 st.□. din care 3 jug. 875 st.□. lănețe restul arabil.
2. Stola uzitată.
3. Birul parohial nu se votează.
4. Casa parohială (fosta școală confesională)

Se observă că noul ales nu va putea ocupa locuința decât după terminarea școlii noi.

Toate dările după venitele împreunate cu această parohie le va solvi parohul ales, care va face văruierea și curățirea internă a locuinței. Fosta sală de învățământ va rămâne în folosința bisericii ca sală de ședințe.

Recurenții la acest post având prealabil binecuvântarea arhierescă, își vor înainta cererile însoțite de documentele recerute Consiliului parohial din *Duboz* prin Oficiul protopresbiterat tractual.

Recurenții se vor prezenta cu prealabilul aviz al Oficiului protopresbiterat, în sfânta biserică din *Duboz* în vre-o duminică sau sârbătoare, nu însă în ziua alegerii spre a-și arăta dexteritatea în oratorie și în serviciul bisericesc.

Duboz, din ședința consiliului parohial ținută la 15 Noembrie 1936.

Consiliul parohial.

În conțelegere cu oficiul protopesc.

Nr. 7295 B ex 1936.

Concursul de mai sus se aprobă și se publică pe lângă următoarele:

1. Repararea și ținerea în bună stare a casei parohiale cade în sarcina comunei bisericești, care este obligată să pună la dispoziția preotului casa în condițiuni de a putea fi locuită.

În baza aliniatului ultim al §. 29 din Regulamentul pentru parohii și în baza decisului consistorial ddto 3 Martie 1914 și 14 Aprilie 1914 Nr. 3058 B. ridicat și la valoare de concluz sinodal, cu concluzul Nr. protoc. 33 ex 1914, precum și având în vedere decisiunea Consistorului mitropolitan Nr. 358/1928 din 13 Noemv. 1929, — se enunță obligaamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte integrantă și legată a dotațiunii preoțești.

Caransebeș, din ședința consiliului eparhial, ținută la 26 Ianuarie 1937.

Episcopul diecezan:

† **VASILE**

Obiecte bisericești
dela cele mai renumite fabrici, se află
de vânzare la **Librăria Diecezană.**

De vânzare

60 cără fân calitate bună cu preț
convenabil. — Informațiuni la

IOAN MUNTEANU preot ort. rom. *Bolvașnița*

Poșta și gara *Cârpa*.

Cu onoare aduc la cunoștință, că sunt producătorul unui nou fel de

„CHEAG“

făcut după cele mai noi metode chimice. — Prin superioritatea lui acest

„CHEAG“

dominează toate fabricatele puse până azi în vânzare și este cel mai bun **Preparat** pentru închegarea **LAPTEIUI** și prepararea **BRÂNZEI**. Onorații Domni Preoți și Învățători sunt rugați a binevoi, ca în sfera lor de activitate civilă, să :- răspândească sus arătatul anunț în popor. :-

Incercați și vă veți convinge!

Expediez prompt la cerere!

Cu toată stima:

Crim. Oberdorfer, Caransebeș.

Producător de Cheag Str. Târgului 30.

1--12

Aviz pentru lucrări bisericești.

Firma

Aurel Cotârlă

sculptor, Oravița, județul Caraș

execută tot felul de lucrări bisericești precum: Iconostase, Tronuri, Strane, scaune, chivoturi, ripizi etc.

Pentru lucrări mari, ca Iconostase, etc. pot veni la fața locului pentru pregătirea planului și dezvoltării și a da toate informațiile necesare.

Am lucrat la peste 150 biserici, lucru ce pot dovedi cu certificate de mulțumiri din partea acelor unde am lucrat. Premiat cu diplome și medalii de aur și argint dela expozițiile din București, — Panciova, Lugoj, Sibiu. —

23--52

Rog sprijinul binevoitor.

FABRICA (ATELIER) DE LUMINI A EPARHIEI CARANSEBEȘULUI

În fabrica (atelier) de lumini, înființată de Consistoriul nostru eparhial, se află de vânzare lumini de ceară curată, în diferite mărimi și grosimi. Recomandăm credincioșilor noștri, ca să-și procure dela această fabrică luminele de ceară curată trebuincioase la diferitele acte religioase: cununii, prasnice, pomene, cazuri de moarte, părăstase, după cum se și cere aceasta de tradiția și

○ cultul bisericii noastre dreptmăritoare. ○

Luminele se pot procura direct sau dela și prin epitropiile parohiale la

Librăria Diecezană Caransebeș
cu grosul și cu bucata.